

רשות ניירות ערך ISRAEL SECURITIES AUTHORITY

מחלקת תאגידיים

יחידת הביקורת

דוח ריכוז ממצאים בנושא מגזרי פעילות

אוגוסט 2015

הקדמה

יחידת הביקורת של מחלקת תאגידיים (להלן - "סגל הרשות") ביצעה ביקורת רוחב בנושא מגזרי פעילות במדגם שכלל 6 תאגידיים מדווחים אשר להם מספר מגזרי פעילות מדווחים בדוחות הכספיים (להלן - "חברות המדגם").

הביקורת בוצעה לגבי מספר תקופות בין השנים 2011-2013.

הביקורת בחנה את אופן יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 8, מגזרי פעילות (להלן - "IFRS 8" או "התקן") על ידי חברות המדגם.

דוח ריכוז ממצאים זה מפרט את הסוגיות שעלו בביקורת בנושאים שלהלן, ואת טענות החברות ועמדת סגל הרשות בקשר אליהן, וזאת במטרה לשקף בפני ציבור התאגידיים המדווחים את עמדות סגל הרשות כאמור שמטרתן שיפור הגילוי, הדיווח ועמידה בהוראות התקן אשר לו השפעה רבה על הדיווחים העיתיים של החברה בכללותם כפי שיפורט בהמשך.

רקע

המטרה של הצגת מידע לפי מגזרי פעילות הינה בראש ובראשונה לספק למשתמשים בדוחות הכספיים מידע על הגודל היחסי, התרומה לרווח ומגמת הגידול של המגזרים העסקיים השונים, וכמו כן לספק מידע על פעולות החברה באזורים גיאוגרפיים שונים בהם פועלת החברה. מידע זה מאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להבין טוב יותר את ביצועי החברה בכללותה, וכלשון העיקרון המרכזי המצוין בתקן "ישות תיתן גילוי למידע שיאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המהות ואת ההשפעות הפיננסיות של הפעילויות שבהן היא עוסקת ואת הסביבות הכלכליות שבהן היא פועלת" (ההדגשה לא במקור).

IFRS 8 דורש מישות לדווח מידע אודות מגזרי הפעילות שלה בהתאם לקריטריונים המפורטים בתקן ואשר לגביהם קיים מידע כספי נפרד הנסקר באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של הישות - Chief Operating Decision Maker (להלן -

"ה-CODM" לצורך קבלת החלטות, כלומר זיהוי המגזרים יהיה מבוסס על נקודת מבטו של ה-CODM (גישת ההנהלה).

חשיבותה של הגדרת המגזר היא רבה מאוד שכן קיימת לה השפעה גם על הגדרת תחומי הפעילות בפרק תיאור עסקי התאגיד כמפורט בתקנה 3 (ג) לתוספת הראשונה בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי תשקיף"): " על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו (ב), דיווח התאגיד בדוחותיו הכספיים על מגזרי פעילות כהגדרתם בכללי החשבונאות המקובלים, יראו כתחום פעילות כל מגזר בר דיווח."

יוצא אם כן כי מגזר פעילות בר דיווח הינו שווה ערך לתחום פעילות של החברה אותו יש לתאר בפירוט, בהתאם לכל הסעיפים המנויים בתוספת הראשונה לתקנות פרטי תשקיף במסגרת פרק תיאור על עסקי התאגיד.

סגל הרשות בחן במסגרת הביקורת את יישום הוראות התקן על ידי חברות המדגם בקשר עם חמישה נושאים:

- זיהוי ה-CODM של הישות;
- זיהוי המגזרים בני הדיווח של החברה בהתאם להוראות התקן;
- מדידת תוצאות המגזרים בהתאם ל-IFRS 8;
- מדיניות הקצאת עלויות בין מגזרי הפעילות בתקופות המדגם;
- הגילוי הנדרש בהתאם ל-IFRS 8.

סוגיות שעלו במסגרת ממצאי הביקורת

1. זיהוי ה-CODM

בהתאם ל-IFRS 8:

" 7. מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי מזהה תפקיד (function), ולא בהכרח מנהל עם תואר ספציפי. תפקיד זה הוא להקצות משאבים למגזרי הפעילות של ישות ולהעריך את הביצועים שלהם. לעתים קרובות, מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של ישות הוא מנהלה הכללי (chief executive officer) או מנהלה התפעולי הראשי (chief operating officer), אבל לדוגמה הוא עשוי להיות קבוצה של דירקטורים ביצועיים (executive directors) או אחרים."

" 9. ככלל, למגזר פעילות יש מנהל מגזר שכפוף ישירות (directly accountable) למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי, ושומר על קשר סדיר עם מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי כדי לדון בפעילויות תפעוליות, תוצאות כספיות או תחזיות של המגזר או תוכניות למגזר..."

במסגרת בדיקה זו בחן סגל הרשות מיהו ה- CODM בחברות המדגם ומהם נימוקי החברות לזיהויו.

הביקורת העלתה כי ארבע מתוך שש חברות המדגם, זיהו את מנכ"ל החברה כ- CODM. שתי חברות המדגם האחרות זיהו את דירקטוריון החברה כ- CODM.

באשר לשתי חברות אלה, עלו סימני שאלה במהלך הביקורת לגבי זיהוי דירקטוריון החברה כ- CODM, וזאת לאור תדירות התכנסות הדירקטוריון ואיכות החומרים הנסקרים על ידי הדירקטוריון באופן סדיר. שכן, לעמדת סגל הרשות הנטל שעל חברה להרים לשם זיהוי דירקטוריון החברה כ- CODM, הינו גבוה יותר מאשר בעת קביעת נושאי משרה ביצועיים אחרים כגון מנכ"ל, שבהגדרתו מנהל את פעילותה העסקית של החברה.

במסגרת הביקורת ובנסיבות עניינין של החברות במדגם, סגל הרשות לא מצא לנכון להשיג על עמדת החברות בקביעת הדירקטוריון כ- CODM אלא להתמקד בהגדרת מגזרי הפעילות של החברה על בסיס המידע שנסקר על ידי דירקטוריון החברה, במידת הצורך ייבחן הסגל סוגיה זו בעתיד.

2. זיהוי המגזרים בני הדיווח של החברה בהתאם להוראות התקן

בהתאם להוראות התקן, מגזר פעילות הוא רכיב של ישות אשר עוסק בפעילות עסקית שמניבה הכנסות, אשר התוצאות התפעוליות שלו נסקרות באופן סדיר ושקיים לגביו מידע כספי נפרד. מגזר פעילות הינו מגזר בר דיווח במידה והוא עומד בספים הכמותיים בהתאם ל- IFRS 8. לחילופין, גם מגזר שלא מקיים את הספים הכמותיים עשוי להיחשב בר דיווח וינתן לו גילוי נפרד, אם ההנהלה מאמינה שמידע לגבי המגזר יהיה שימושי למשתמשים בדוחות הכספיים.

במסגרת בדיקה זו ביקש סגל הרשות להניח את דעתו שאכן מגזרי הפעילות אותם זיהו החברות ואשר עליהם הן מדווחות בדוחות הכספיים אכן עומדים בהוראות התקן.

סגל הרשות ניתח את החומרים שנסקרו על ידי ה- CODM על מנת לזהות את המגזרים ולקבוע בהתאם לספים הכמותיים האם מדובר במגזרים בני דיווח.

מבדיקתנו עולה כי במחצית מחברות המדגם (3 מתוך 6 חברות) ה- CODM סוקר באופן סדיר, לצורך קבלת החלטות, מגזרים שונים ו/או מגזרים נוספים שהיה נדרש לדווח אותם כמגזרים בני דיווח בנוסף לאלו שדווחו על ידן בדוחות הכספיים.

להלן יפורטו עיקרי הטענות שהועלו על ידי חברות המדגם שבהן נמצאו מגזרים שונים מאלו שהוגדרו או דווחו בדוחותיהן הכספיים ועמדת סגל הרשות ביחס אליהם. יצוין כי התיאור להלן כולל את מכלול הטענות שהוצגו על ידי חברות המדגם.

א. המידע הנוסף שנסקר הינו מצומצם ואינו מהווה את ליבת הפעילות העסקית

טענת החברות:

הפילוח המגזרי שמדווח כיום הוא זה שתואם את המבנה הארגוני של החברה ויחידותיה. אומנם המידע הנסקר על ידי ה-CODM כולל מידע אודות פעילויות נוספות, אולם ניתן לראות כי עיקר הדיון מתמקד במגזרים המדווחים כיום, ולמעשה הפעילויות הנוספות הינן פעילויות תומכות או נלוות לפעילות הראשית והמידע לגביהן מצומצם יותר, ומשכך אין לזהותן כמגזרים בני דיווח נפרדים.

עמדת סגל הרשות:

בהתאם להוראות התקן, מגזר פעילות הינו רכיב של ישות אשר:

- א. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
- ב. התוצאות התפעוליות שלו נסקרות באופן סדיר על ידי ה-CODM כדי לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו למגזר וכדי להעריך את ביצועי המגזר; וכן –
- ג. קיים לגביו מידע כספי נפרד הניתן להשגה.

מגזר פעילות ידווח בנפרד כ"מגזר בר דיווח" בהתאם להוראות התקן כאשר הוא עולה על אחד מהספים הכמותיים כדלהלן:

- א. ההכנסות המדווחות שלו, כולל מכירות ללקוחות חיצוניים ומכירות או העברות בין מגזריות, הן לפחות 10% מההכנסות המשולבות של כל מגזרי הפעילות.
- ב. הערך המוחלט של הרווח או ההפסד המדווח שלו הוא לפחות 10% מהגבוה, בערך מוחלט, מבין הרווח המדווח המשולב של כל מגזרי הפעילות שדיווחו על רווח לבין ההפסד המדווח המשולב של כל מגזרי הפעילות שדיווחו על הפסד.
- ג. הנכסים שלו הם לפחות 10% מהנכסים המשולבים של כל מגזרי הפעילות.

אין חולק כי ברמה העסקית, ישנן פעילויות העשויות להיות נלוות ותומכות בפעילות מרכזית של חברה. ואולם מקום בו פעילויות אלה עומדות בהגדרת מגזר פעילות כאמור לעיל, הרי שיש לזהותן כמגזר נפרד במיוחד כאשר מדובר במספר פעילויות שנסקרות בנפרד זו מזו, ובהתאם אם הם עולים על הספים הכמותיים יש אף לדווח עליהם בנפרד כמגזרים בני דיווח.

יתרה מכך, זיהוי כל אחת מהפעילויות הנלוות אשר עומדות בהגדרת מגזר פעילות, כמגזר פעילות, לא רק שאינו עומד בסתירה עם הראיה האסטרטגית של החברות, אלא אף ישפר את יכולת הניתוח של קורא הדוחות את הפעילויות העסקיות של החברה – הן הפעילות הראשית והן הפעילויות הנלוות.

לאור האמור, טענת החברות לא התקבלה.

ב. הנתונים שנסקרים על ידי ה-CODM, אינם משמשים לצורך קבלת החלטות

והקצאת משאבים

טענת החברות:

קבלת ההחלטות והקצאת המשאבים נעשית למגזרים כפי שהם מדווחים כיום. נתונים ופירוטים נוספים שמדווחים ל-CODM אינם משמשים לצורך קבלת החלטות או הקצאת משאבים.

עמדת סגל הרשות:

לעמדת סגל הרשות, חזקה היא שמקום בו ה-CODM מקבל לידי באופן סדיר דיווחים בנוגע לתוצאות התפעוליות של רכיבים של התאגיד, אזי דיווחים אלה משמשים אותו לשם קבלת החלטות באשר להקצאת משאבים ולהערכת ביצועים, שהרי אחרת, אלה לא היו מועברים לידי מלכתחילה. זאת, אלא אם ה-CODM סוקר באופן סדיר יותר ממערכת אחת של מידע מגזרי, ומערכת המידע המגזרי האחרת אותה סוקר ה-CODM מייצגת נכון יותר את האופן בו עסקי התאגיד מנהלים.

בנסיבות של חברות המדגם הרלוונטיות, ה-CODM בחן מערכת אחת של מידע מגזרי בלבד ועל כן, חזקה כי המידע הנסקר על ידו משמש אותו לצורך קבלת החלטות והקצאת משאבים, ואין נדרש לבחון באיזו מידה הוא עשה בו שימוש בפועל. לאור האמור, טענת החברות לא התקבלה.

ג. המידע והנתונים אודות הפעילויות השונות מוצגים ל-CODM רק במסגרת כהונתו

כיו"ר דירקטוריון של חברה בת

טענת החברה:

ה-CODM בחברה הציבורית, שהינו המנכ"ל שלה, משמש גם כיו"ר דירקטוריון בחברה בת פרטית בבעלות מלאה של החברה, בה מתקיימות הפעילויות השונות ובמסגרת זו כיו"ר דירקטוריון הוא נחשף לנתונים רבים אודות הפעילויות אחת לרבעון. אולם, לטענת החברה, נתונים אלה אינם משמשים אותו לצורך קבלת החלטות ברמת החברה ועל כן אין לזהות פעילויות עסקיות אלה כמגזר פעילות ברמת החברה.

עמדת סגל הרשות:

במקרה האמור, מצא סגל הרשות כי החברה הציגה במסגרת הדוחות הכספיים מגזרי פעילות מבלי להתייחס לפעילויות מהותיות שרוכזו בעיקר תחת חברה בת פרטית בבעלות מלאה של החברה, כאשר לטענת החברה כאמור לעיל, נתונים שהוצגו על אותן פעילויות ל-CODM הוצגו במסגרת תפקידו כיו"ר דירקטוריון בחברה הבת. ואולם, ה-CODM סקר באופן סדיר במסגרת תפקידו זה את סך המכירות של הפעילויות השונות בחברה הבת ובנוסף במסגרת כהונתו כיו"ר דירקטוריון בחברה

הבת אישר תקציב שנתי מפורט של הפעילויות השונות בחברה הבת וכן סקר על בסיס רבעוני את כלל הנתונים הכספיים והתפעוליים של הפעילויות. כך למעשה קיימים ברשותו כל הנתונים לצורך קבלת החלטות ביחס לפעילויות שרוכזו תחת חברת הבת. לעמדת סגל הרשות, במקרים מסוג זה בהם ה-CODM מקבל את מלוא המידע בקשר לפעילויות חברת הבת הפרטית שנמצאת בבעלותה המלאה של החברה, בכובעו כנושא משרה בחברה הבת עצמה, יש לבחון את העמידה בפרמטרים שנקבעו ב-IFRS 8 בהתחשב במכלול המידע המועבר אל ה-CODM במסגרת תפקידיו, ולא להתבסס רק על המבנה הארגוני. בנסיבות אלה, הבחנה בין מידע המסופק ל-CODM בכובעו כמנכ"ל החברה המדווחת, לבין מידע המסופק לו בכובעו כיו"ר דירקטוריון של חברה בת אינה סבירה. לאור האמור, טענת החברה לא התקבלה.

השלכות הביקורת - הלכה למעשה:

כפי שצוין לעיל, במחצית מחברות המדגם (3 מתוך 6 חברות) ה-CODM סוקר באופן סדיר, לצורך קבלת החלטות, מגזרים שונים ו/או מגזרים נוספים מעבר לאלו שדווחו על ידן בדוחות הכספיים. שלוש חברות אלה קיבלו את עמדת סגל הרשות לעניין זיהוי מגזרי הפעילות ובהתאם לזיהוי המגזרים בני הדיווח ולאור כך תיקנו את הדיווח המגזרי שלהן. בשתי חברות בוצעה הצגה מחדש של המגזרים המדווחים בדוחות הכספיים לשנת 2014 לרבות פרסום דיווח מיידי בנושא. חברה שלישית לא נדרשה להציג מחדש את דוחות העבר, אלא לדווח על מגזר פעילות נוסף במסגרת הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת היות והמידע הנדרש למשקיעים אודות המגזר היה קיים בדוחות העיתיים שפורסמו בעבר.

3. מדידת תוצאות המגזרים בהתאם ל- IFRS 8

בהתאם ל- IFRS 8:

"25. הסכום של כל פריט מגזרי מדווח יהיה הנתון המדוד שמדווח למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי לצורך קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו. תיאומים וביטולים שנעשים לצורך הכנת דוחות כספיים של ישות, והקצאות של הכנסות, הוצאות ורווחים או הפסדים, יכללו בקביעת הרווח או ההפסד המגזרי המדווח רק אם הם נכללים במדידה של הרווח או ההפסד המגזרי, אשר משמש את מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי..."

"26. אם מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי משתמש ביותר ממידה אחת של רווח או הפסד מגזרי... אזי המידות המדווחות יהיו המידות אשר ההנהלה מאמינה שהן נקבעות בהתאם לעקרונות המדידה שהם העקביים ביותר לעקרונות המדידה ששימשו לצורך מדידת הסכומים המקבילים בדוחות הכספיים של הישות..."

במסגרת בדיקה זו ביקש סגל הרשות לבחון האם הרווח המדווח על ידי החברות במסגרת ביאורי המגזרים הינו אותו הרווח המדווח ל-CODM.

באחת מחברות המדגם נמצא הרווח שנסקר על ידי ה-CODM לגבי מגזר אחד היה רווח תפעולי וביתר המגזרים סקר רווח גולמי ואילו הרווח שהוצג בביאור המגזרים היה רווח גולמי לכלל המגזרים.

עמדת סגל הרשות:

לעמדת סגל הרשות יש להציג ולדווח במסגרת ביאור המגזרים לגבי כל מגזר את הרווח אותו סוקר ה-CODM, שהרי רווח זה הוא הרלוונטי לבחינת תוצאות המגזר הספציפי.

השלכות הביקורת - הלכה למעשה:

החברה קיבלה את עמדת סגל הרשות והציגה מחדש¹ את הרווח המגזרי בהתאם לרווח שמדווח ל-CODM, כלומר, הציגה רווח תפעולי לגבי מגזר אחד ולגבי שאר מגזריה רווח גולמי, תוך מתן הסבר מלא לשונות בהגדרת תוצאות המגזר בעבור כל מגזר פעילות.

4. מדיניות הקצאת עלויות בין מגזרי הפעילות בתקופות המדגם

בהתאם להוראות סעיף 25 ל-IFRS 8, הקצאות של הכנסות, הוצאות, רווחים או הפסדים ייכללו בקביעת הרווח או ההפסד המגזרי רק במידה והם נכללים ברווח או ההפסד המגזרי אשר משמש את ה-CODM. כן קובע הסעיף כי אם סכומים מוקצים לרווח או הפסד המגזרי המדווח, הרי שסכומים אלה יוקצו על בסיס סביר.

במסגרת בדיקה זו ביקש סגל הרשות לבחון את עקביות הקצאת העלויות בין מגזרי הפעילות השונים במהלך תקופות המדגם. זאת, היות שהקצאת עלויות בין מגזרי פעילות באופן שגוי או באופן שאינו עקבי עלולה להטות את תוצאות המגזרים ואף להציגן באופן מטעה ומכאן לפגוע בעיקרון ההשוואתיות וביכולתו של קורא הדוחות הכספיים לנתח את תוצאות פעילותה של החברה על פני זמן.

יודגש כי במסגרת הביקורת סגל הרשות לא בדק את סבירות מדיניות הקצאת העלויות למגזרי הפעילות של החברות אלא רק את עקביות הסיווג.

הבדיקה כפי שתפורט להלן מצאה כי שלוש חברות מתוך חברות המדגם ביצעו במהלך תקופות המדגם שינוי בסיווג והקצאת העלויות מבלי לציין עובדה זו או לסווג מחדש את תקופות העבר כך שעל פניו לא נשמר עקרון העקביות בבניית ביאור המגזרים.

¹ מדובר בחברה שלאור מסקנות הביקורת הציגה מחדש גם את מגזרי הפעילות שלה.

להלן פירוט תוצאות הבדיקה:

בשלוש מחברות המדגם נמצא כי מדיניות הקצאת העלויות לא יושמה באופן עקבי בין התקופות וזאת כתוצאה משינוי המדיניות או כתוצאה מטעות. כך למשל, בחברה אחת בוצע במהלך שנת 2012 שינוי מדיניות הקצאת עלויות כך שהוצאות שהוקצו על פי מדיניות מסוימת שיושמה עד שנה קודמת (2011) הוקצו החל מאותה שנה (2012) על פי מדיניות חדשה. בחינה של השפעת שינוי מדיניות ההקצאה על תוצאות המגזרים במספרי ההשוואה בשנה בה בוצע השינוי העלתה כי תחת המדיניות המעודכנת, תוצאות המגזרים במספרי ההשוואה היו שונות באופן מהותי כך שהיה מעביר תוצאות מגזר פעילות אחד של החברה מרווח להפסד במהלך התקופות. יצוין כי החברה לא נתנה גילוי לשינוי במדיניות הקצאת העלויות.

בחברה שניה, נמצאו מספר טעויות בסיווג העלויות כך שהוצאות סווגו בתקופה מסוימת לעלות המכר ואילו בתקופה עוקבת ההוצאות סווגו כהוצאות תפעוליות ולהיפך.

בחברה שלישית נמצא כי ישנן עלויות נוספות שניתן היה לייחס באופן ישיר למגזר מסוים ואף על פי כן לא יוחסו למגזר זה.

טענות החברות:

חברה אחת טענה כי אין מדובר בשינוי מדיניות אלא בשינוי הערכת הנהלת החברה לגבי אופן חלוקת משאבים נאות יותר בין המגזרים. חברה שניה טענה כי אכן בוצע שינוי בסיווג העלויות אך לא ניתן לכך גילוי מחוסר מהותיות הסכומים והשינוי. החברה השלישית טענה כי השינוי שבוצע נעשה כטעות בתום לב וללא כוונה לשנות את מדיניות הקצאת העלויות.

עמדת סגל הרשות:

סעיף 20 ל- IFRS 8 שהינו גם העיקרון המרכזי של התקן, קובע כי ישות **תיתן גילוי** למידע שיאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המהות ואת ההשפעות הפיננסיות של הפעילויות העסקיות שבהן היא עוסקת ואת הסביבות הכלכליות שבהן היא פועלת. סעיף 27 ל- IFRS 8 קובע, כי ישות תספק הסבר לגבי המדידות של רווח או הפסד מגזרי, נכסי מגזר והתחייבויות מגזר לכל מגזר בר דיווח, **ותיתן מידע, בין היתר, גם למהות של שינויים כלשהם מתקופות קודמות בשיטות המדידה ששימשו לקביעת רווח או הפסד מגזרי מדווח וההשפעה, אם קיימת, של שינויים אלו על המידה של הרווח או הפסד המגזרי** (תת סעיף ה' לסעיף 27 לתקן).

מדיניות סיווג עלויות בין מגזרי הפעילות, מקום שבו מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי מנתח את המידע התוצאתי של מגזרי הפעילות באופן זה, משפיעה באופן ברור על תוצאות המגזרים.

סעיף 38 לתקן חשבונאות בינלאומי 1, *הצגת דוחות כספיים* (להלן – "IAS 1"), קובע כי ישות תציג מידע השוואתי המתייחס לתקופה קודמת לגבי כל הסכומים שמדווחים בדוחות הכספיים לתקופה השוטפת. ישות תכלול מידע השוואתי לגבי מידע מילולי

ותיאורי אם הוא רלוונטי להבנת דוחות כספיים לתקופה השוטפת. סעיף 43 ל- IAS 1 מוסיף וקובע כי שיפור יכולת ההשוואה של המידע בין התקופות מסייע למשתמשים בקבלת החלטות כלכליות, במיוחד בכך שהוא מאפשר להעריך מגמות של מידע כספי למטרות חיזוי. סעיף 45 ל- IAS 1 קובע כי ישות תשמור על ההצגה והסיווג של פריטים בדוחות הכספיים מתקופה אחת לתקופה הבאה למעט שני חריגים המפורטים בסעיף. עקרונות העקביות, ההשוואתיות, הרלוונטיות ומהימנות הדיווח הכספי הינם בין העקרונות הבסיסיים אשר הופכים את הדיווח הכספי לשמיש בעבור המשתמשים בדוחות הכספיים לשם קבלת החלטות כלכליות. עקרונות אלה עוברים כחוט השני בכללי ה- IFRS, כדוגמת הוראות IAS 1 כאמור לעיל, ובמסגרת המושגית לדיווח כספי (Conceptual Framework).

על מנת לעמוד בעקרונות אלו, ולשם השגת מטרתו של העיקרון המרכזי של ביאור המגזרים בהתאם ל- IFRS 8, לספק כלי למשתמשים להערכת המהות וההשפעות הפיננסיות של הפעילויות העסקיות של ישות, מדיניות סיווג עלויות בין מגזרי פעילות של חברה חייבת להיות עקבית. אחרת, יכולת המשקיע להשוות תוצאות הפעילויות העסקיות של הישות על פני זמן עלולה להיפגע. יוצא אפוא כי מקום בו ישות משנה מדיניות סיווג של עלויות בין מגזרי פעילות, הרי שהצגה של מספרי ההשוואה כך שאלה יציגו את תוצאות מגזרי הפעילות בתקופות ההשוואה, כשהן מחושבות על בסיס מדיניות הסיווג החדשה, עולה בקנה אחד עם העקרונות לעיל. זאת, בנוסף לגילוי אותו היא נדרשת לתת בהתאם להוראות סעיף 20 ל- IFRS 8 כאמור.

השלכות הביקורת – הלכה למעשה:

בחברה בה שינוי מדיניות ההקצאה, ללא הצגה של תוצאות המגזר במספרי ההשוואה בהתאם למדיניות ההקצאה החדשה, השפיע בצורה מהותית על יכולת ניתוח ביאור המגזרים, הטעות תוקנה כטעות מהותית בדוחות הכספיים, לרבות פרסום דיווח מיידי בנושא.

בשתי החברות האחרות השפעת השינוי/הטעות במדיניות ההקצאה אינה מהותית.

5. עמידה בדרישות הגילוי מתוקף IFRS 8

בהתאם ל- IFRS 8:

”20. ישות תיתן גילוי למידע שיאפשר למשתמשים בדוחותיה הכספיים להעריך את המהות ואת ההשפעות הפיננסיות של הפעילויות העסקיות שבהן היא עוסקת ואת הסביבות הכלכליות שבהן היא פועלת.”

22. ישות תיתן גילוי למידע הכללי הבא :

גורמים ששימשו לזיהוי המגזרים בני הדיווח של הישות, כולל הבסיס הארגוני (לדוגמה, אם ההנהלה בחרה לארגן את הישות לפי הבדלים במוצרים ובשירותים, באזורים גיאוגרפיים, בסביבות מפקחות, או לפי שילוב של גורמים, ואם קובצו מגזרי פעילות), וכן סוגי המוצרים והשירותים שמהם כל מגזר בר דיווח מפיק את הכנסותיו."

23. ישות תדווח על מידה (measure) של רווח או הפסד לגבי כל מגזר בר דיווח. ישות תדווח על כימות של סך הנכסים וההתחייבויות לגבי כל מגזר בר דיווח אם סכומים כאלה מסופקים באופן סדיר למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי. בנוסף, ישות תיתן גילוי לסכומים הבאים לגבי כל מגזר בר דיווח אם הסכומים המוגדרים נכללים במידה של הרווח או ההפסד המגזרי שנסקר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי, או אם מסופקים בדרך אחרת באופן סדיר למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי, גם אם הם לא נכללים במידה של הרווח או ההפסד המגזרי :

(א) הכנסות מלקוחות חיצוניים;

(ב) הכנסות מעסקאות עם מגזרי פעילות אחרים של אותה ישות;

(ג) הכנסות ריבית;

(ד) הוצאות ריבית;

(ה) פחת והפחתות;

(ו) פריטים מהותיים של הכנסה והוצאה שניתן להם גילוי בהתאם לסעיף 97 של תקן חשבונאות בינלאומי 1 הצגת דוחות כספיים (כפי שעודכן בשנת 2007)..."

במסגרת בדיקה זו ביקש סגל הרשות לבחון האם הגילוי שניתן במסגרת הדוחות הכספיים הינו בהתאם לדרישות הגילוי ב- IFRS 8.

מבדיקתנו עולה כי למעט חברה אחת אשר לא כללה במסגרת ביאור המגזרים גילוי בנוגע לפחת והפחתות, כל חברות המדגם כללו במסגרת הדוחות הכספיים את הגילוי הנדרש. הגילויים כללו גילוי כללי בהתאם לסעיף 22 ל- IFRS 8 וכן גילוי ומידע לגבי הרווח וההפסד בהתאם לסעיף 23 ל- IFRS 8.

במקרה של החברה הנ"ל ניתן לזהות את נתוני הפחת מביאורים אחרים בדוחות הכספיים. לאור זאת, הוחלט כי החברה תשלם את נתוני הפחת במסגרת ביאור המגזרים שבדוחות הכספיים מכאן ולהבא.

6. גילויים נוספים הניתנים ברמת הישות

בהתאם ל- IFRS 8 :

מידע לגבי מוצרים ושירותים

32. ישות תדווח על ההכנסות מלקוחות חיצוניים בגין כל מוצר ושירות, או בגין כל קבוצה של מוצרים ושירותים דומים, אלא אם המידע הנדרש אינו ניתן להשגה ועלות

הפקתו יקרה מידי, ואז נדרש לתת גילוי לעובדה זו. סכומי ההכנסות שידווחו יתבססו על המידע הכספי ששימש להפקת הדוחות הכספיים של הישות." "

מידע לגבי לקוחות עיקריים

"34. ישות תספק מידע לגבי מידת הסתמכותה על לקוחותיה העיקריים. אם ההכנסות מעסקאות עם לקוח חיצוני יחיד הן לפחות 10 אחוז מהכנסות הישות, על הישות לתת גילוי לעובדה זו, לסכום הכולל של ההכנסות מכל לקוח כזה, ולזהות של המגזר או המגזרים שמדווחים על ההכנסות".

במסגרת בדיקה זו ביקש סגל הרשות לבחון האם במסגרת ביאור המגזרים של החברות שנכללו בביקורת נכלל המידע הנדרש בהתאם ל- IFRS 8 אודות מוצרים ושירותים וכן אודות לקוחות עיקריים.

מבדיקתנו עולה כי בחברה אחת שנכללה בביקורת נמצא שבפועל קיים לקוח עיקרי אשר ההכנסות ממנו עלו על 10% מהכנסות הישות ובהתאם לכך על החברה היה לדווח את המידע בקשר עם המגזר בו נכללות ההכנסות מאותו לקוח. מידע זה לא נכלל במסגרת ביאור המגזרים של החברה האמורה, אולם הוא ניתן במסגרת ביאור אחר שכללה החברה בדוחותיה הכספיים. לאחר שסגל הרשות הפנה את תשומת לב החברה לכך, ייכלל מידע זה גם במסגרת ביאור המגזרים מכאן ולהבא.

עוד עלה מבדיקתנו כי מחצית מהחברות (3 מתוך 6 חברות) שנכללו בביקורת לא דיווחו במסגרת ביאור המגזרים את המידע הנדרש לגבי מוצרים ושירותים בהתאם לתקן, עם זאת נתונים אלה דווחו על ידי החברה במסגרת הדוח התקופתי בכללותו.

טענת החברות:

למעט חברה אחת אשר טענה כי לדעתה אין צורך לתת גילוי כאמור היות וניתן לחשב נתון זה על ידי שימוש במספר נתונים שקיימים בדוחות הכספיים, לא הועלו טענות נוספות על ידי שאר החברות.

עמדת סגל הרשות:

ישנם נתונים רבים בדוחות הכספיים עליהם ניתן גילוי למרות שקיימת לעיתים דרך המאפשרת לחשב אותם באמצעות חישוב עצמאי. חישוב עצמאי כאמור אשר ניתן לבצע על ידי חיבור מספר סכומים בדוחות הכספיים אינו מהווה עילה לאי יישום הוראות הגילוי בתקן.

השלכות הביקורת - הלכה למעשה:

החברות קיבלו את עמדת סגל הרשות ותצגנה מידע לגבי לקוחות עיקריים, מוצרים ושירותים בדוחות הכספיים בהתאם לדרישות התקן מכאן ולהבא.

***